

Ženské a mužské pohlavní buňky

Rudolf Steiner

Víme, že vývoje schopný zárodečný základ člověka vzniká spojením dvou buněk, z ženské a mužské pohlavní buňky, a že nový člověk může vzniknout jejich živoucím spolupůsobením. V obou pohlavních buňkách tedy musí být obsaženy procesy, které při jejich spojení vytvářejí zárodečný základ lidského organismu.

Ženský podíl na zárodečném základu

Samotná ženská pohlavní buňka, která by se chtěla vyvíjet samostatně, by v dnešních podmínkách byla schopná produkovat pouze takový lidský zárodečný základ, který by nemohl vyvinout to, co nazýváme principem formy, ani to nakonec vede k vytvoření kostního systému, který člověku dává jeho pevnost. Ani smyslový systém hlavy by samotná ženská pohlavní buňka nemohla umožnit.

Mohlo by se říci, že ženská pohlavní buňka je tak uzpůsobená, že to, co zde vzniklo, by bylo příliš dobré pro svět, jaký je dnes, protože procesy, které by byl nezbytné pro takový organismus, se ve vnějším světě nevyskytují. Tento ženský organismus by nemohl takříkajíc postoupit až k zpozemštění, vyjadřovaném v kostním systému, a také by neměl možnost spojit se s vnějším světem svými smysly. Aby vyrovnal svůj měkký vnitřní materiál, který by měl namísto pevné kostry, musel by v zemských podmínkách nalézt jinou oporu. Nemohl by se otevřít navenek, ale zůstal by uzavřený ve svém vnitřním životě.

To je ženský podíl na zárodečném základu. Jednoduše by překračoval možnosti našeho pozemského bytí. V dnešních pozemských poměrech nejsou dány podmínky, které by potřeboval takový zjemnělý organismus, který by byl málo způsobený jak k zpozemštění, tak i k tomu, aby se otevřel vnějšmu světu. Při dnešních pozemských poměrech by takový organismus byl předem určený k smrti. Jako ochrana před tím, aby člověk ve svém dalším vývoji nedospěl příliš daleko, mu již v lidském zárodečném základu byla vtisknuta vloha pro jeho zničení k smrti.

Mužský podíl na zárodečném základu

Druhý podíl zárodečného základu, mužská pohlavní buňka, se nachází v přesně opačné situaci. Jestliže by se mužská pohlavní buňka mohla samostatně vyvíjet, vedlo by to k mohutnému rozvoji toho, co se projevuje v kožně smyslovém systému jako otevírání se navenek a v mocném rozvinutí toho, co vede ke zpevnění v kostním systému - tedy k „přestřelování“ možností z druhé strany. Taková jednostrannost by mohla poskytnout životaschopný zárodečný základ právě tak málo jako samotná ženská pohlavní buňka. Organismus, který by vytvořila pouze mužská pohlavní buňka, by rozvíjel síly natolik mohutné, že za podmínek vyskytujících se dnes na Zemi by odumřel a sám sebe zničil.

Kdyby to, co se vyskytuje u mužského principu jako zhuštěné síly, vyrůstalo samo o sobě, vedlo by to organismus neomezeně směrem dolů pod míru toho, co je na Zemi

možné. Vedlo by k daleko většímu ztvrdnutí kostního systému a k daleko většímu otevření se vnějšímu světu, než je tomu dnes.

K životaschopnému organismu může mužská pohlavní buňka dospět jen tehdy, jestliže spolupůsobí s ženskou pohlavní buňkou. Životaschopný zárodek člověka je možný pouze tím, že se obě pohlavní buňky ve svých účincích vyrovnávají. To, co je v ženské pohlavní buňce určeno k smrti pro nadměrný růst oněch sil, které vedou k rozbití, mohou- -li se vůbec přiblížit smyslovosti, se při oplodnění vyrovnává s mužskou pohlavní buňkou.

Již při prvotním vzniku zárodku se proto oba organické principy musí spojit k dalšímu vývoji, neboť jednotlivě je každý z nich určený k smrti. Jen živé vzájemné působení obou organických principů zabraňuje každému z nich získat převahu a tak poskytuje člověku pro jeho bytí na Zemi jedině možný zárodečný základ.

Z osmé přednášky Lidská podoba a členění sil, Rudolf Steiner: Okultní fyziologie, GA 128, Praha 28. března 1911, přeložil Rudolf Prix, Fabula 2011.